

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 21. september 2020

Fødevareministerens besvarelse af spørgsmål nr. 1231 (MOF alm. del) stillet 3. august 2020 efter ønske fra Erling Bonnesen (V).

Spørgsmål nr. 1231

"Vinterhvede har en roddebyde på ca. 1,5 – 2 meter og optager naturligt næringsstoffer i rodzonedybden. Vil ministeren redegøre for, hvordan det sikres, at planternes faktiske næringsoptagelse i rodzonedybden medregnes i planternes optagelse og ikke medregnes som udvaskning til vandmiljøet. Såfremt der ikke er enighed mellem universiteterne om problematikken ønskes om muligt gerne et fagligt notat fra f.eks. både Århus Universitet og Københavns Universitet. Er ministeren enig i, at de næringsstoffer, der optages af planterne, ikke skal medregnes til udvaskning?"

Svar

Jeg har forelagt spørgsmålet for Landbrugsstyrelsen, som har bedt Aarhus Universitet (AU) om et fagligt bidrag og desuden fået en kommentar fra Københavns Universitet (KU) (se bilag). Styrelsen svarer følgende:

"AU forklarer, at *"kvælstoftransporten i vandløb [giver et] facit for, hvor meget der udledes fra oplandsarealet. Det vil sige, at en eventuel effekt af dybe rødder i afgrøder (fx vinterhvede), efterafgrøder og anden vegetation (fx skov) i princippet er inkluderet, og effekten influerer dermed også på, hvor store indsatskrav, der eventuelt stilles for det pågældende opland som grundlag for forbedring af vandmiljøet"*.

KU skriver, at de er enige i, at vinterhvedes eventuelle optag under 1 meters dybde *"naturligvis ikke ændrer på det eksisterende kendte niveau af kvælstofudvaskning til vandmiljøet, sådan som den kan måles i vandløbene"*.

Det fremgår af de to svar fra universiteterne, at der er enighed om, at vinterhvede på visse jordtyper kan opnå betydelig roddebyde. Som det fremgår af svarene, er der ikke fuld enighed om betydningen af kvælstofoptaget fra vinterhvedes dybe rødder. Der er enighed om, at den kvantitative betydning ikke er dokumenteret.

Såfremt en sådan betydning kan dokumenteres, kan det få betydning for sammenligning af effekten af forskellige afgrøder.

AUs bidrag og KUs kommentar er begge er vedlagt som bilag i deres fulde længde."

Selvom indsatsbehovet er fastlagt ud fra målinger i vandløb og dermed ikke er påvirket af rodzonemålingerne, vil jeg dog bede Landbrugsstyrelsen om at indhente en vurdering fra AU af, hvordan opnåelse af yderligere viden om kvælstofoptag fra det dybe rodnet kan indgå i det fremtidige arbejde med at forbedre det faglige grundlag for vandplanlægningen.

Mogens Jensen

/

Louise Piester